

V22 Populatiestudies: Scholekster

Titel/naam meet/monitorprogramma

Populatie Monitoring Scholekster.

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Sovon Vogelonderzoek Nederland, Universiteit Groningen, NIOO & Wageningen Marine Research.

Datum voltooiing, volgende herziening

Lopend onderzoek.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Database met gegevens over de individuele levenshistorie, populatieomvang, overleving en reproductief succes van individueel gemerkte Scholeksters. Database met waarnemingen van gekleurde vogels: www.wadertrack.nl.

Doel waarvoor data worden verzameld

Bepalen broedsucces, overleving, populatiedynamiek, geïntegreerde populatiemonitoring, dispersie, connectiviteit (samenhang broedgebied en overwinteringsgebied).

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamelen data)

Sovon Vogelonderzoek Nederland, Universiteit Groningen, NIOO, Wageningen Marine Research en vrijwilligers.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Beheer data, organisatie vangsten: Bruno J. Ens, Kees Oosterbeek, Martijn van de Pol, M. de Jong.

Geografisch gebied

Texel (sinds 1983), Schiermonnikoog (sinds 1983), Delfzijl (sinds 1997), Ameland (sinds 2003), Vlieland (sinds 2004). Diverse populaties die in het binnenland broeden maar in de Waddenzee overwinteren sinds 2008.

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

-

Overige beperkingen in gebruik

-

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Populatieomvang, trends, reproductiesucces, overleving.

Temporele dekking

Texel sinds 1983, Schiermonnikoog sinds 1983, Delfzijl sinds 1997, Ameland sinds 2003, Vlieland sinds 2004. Diverse populaties die in het binnenland broeden maar in de Waddenzee overwinteren sinds 2008; jaarlijks.

Volledigheid

Een aantal bekende broedlocaties wordt intensief gevolgd. De broedlocaties liggen verspreid in het waddengebied en in het binnenland van Nederland. Een groeiend aantal waarnemers leest het hele jaar door de gekleurringde vogels af.

Nauwkeurigheid

Gegevens zijn gebaseerd op vogeltellingen, metingen aan het broedgedrag en ringonderzoek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van diverse technieken. Alle meetmethoden hebben hun eigen specifieke (on)nauwkeurigheden.

Algemene beschrijving van herkomst

Resultaat van tellingen, broedvogelonderzoek en ringonderzoek, gedeeltelijk met behulp van vrijwilligers.

Inwinningsmethode

Deels professioneel (populatiestudies waddengebied en beheer databases), deels vrijwilligers (populatiestudies binnenland en aflezen van gekleurringde vogels).

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Opslag van data in database, analyse en publicatie van gegevens.

Meetvariabelen

Aantallen, locatie, biometrie, ringgegevens, afleesgegevens van ringen, broedsucces.

Meetmethodiek

Uitvoeren van tellingen, kartering van territoria, ringen van kuikens en adulten, waarnemingen van gekleurringde exemplaren (www.wadertrack.nl), bepalen broedsucces.

Soort dataset (opslagmedium)

(Deels online) databases.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
Y+	NY+	N	Y+	N

Kosten op jaarbasis

-

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert

Scholekster.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

1140, 1310, 1330.

Referenties

Camphuysen C.J., Ens, B.J., Heg, D., Hulscher, J.B., van der Meer, J. & Smit, C.J. 1996. Oystercatcher *Haematopus ostralegus* winter mortality in The Netherlands: the effect of severe weather and food supply. *Ardea* 84A: 469-492.

Ens, B.J., Aarts, B., Hallmann, C., Oosterbeek, K., Sierdsema, H., Slaterus, R., Troost, G., van Turnhout, C., Wiersma, P., Nienhuis, J. & van Winden, E. 2011. Scholeksters in de knel: onderzoek naar de oorzaken van de dramatische achteruitgang van de Scholekster in Nederland. Sovon-onderzoeksrapport 2011/13. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Oosterbeek, K.H, van de Pol, M., de Jong, M.L., Smit, C.J., Ens, B.J. 2006. Scholekster populatie studies; Bijdrage aan de zoektocht naar de oorzaken van de sterke achteruitgang van de Scholekster in het Waddengebied. Wageningen/Beek-Ubbergen, Alterra/Sovon Vogelonderzoek Nederland, Alterra-Rapport 1344/Sovon-onderzoeksrapport 2006/05.

Van de Pol M., Ens, B.J., Heg, D., Brouwer, L., Krol, J., Maier, M., Exo, K.M., Oosterbeek, K., Lok, T., Eising, C.M. & Koffijberg, K. 2010a. Do changes in the frequency, magnitude and timing of extreme climatic events threaten the population viability of coastal birds? *J Appl Ecol.* 47:720-730.

Van de Pol, M., Vindenes, Y., Saether, B.-E., Engen, S., Ens, B.J., Oosterbeek, K. & Tinbergen, J.M. 2010b. Effects of climate change and variability on population dynamics in a long-lived shorebird. *Ecology* 91: 1192–1204.

Van de Pol, M., 2006. State-dependent life-history strategies – a long-term study on Oystercatchers. Proefschrift, Rijksuniversiteit Groningen.

Van Kleunen, A., Koffijberg, K., Nienhuis, J., de Boer, P., Smit, C.J., Oosterbeek, K. & van Roomen, M. 2012. Broedsucces van kustbroedvogels in de Waddenzee in 2009 en 2010. IN DRUK, SOVON Vogelonderzoek Nederland; IMARES; WOT Natuur & Milieu, Nijmegen; Texel; Wageningen.